

Ennakkoäänestyspaikkojen ja varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikkojen määrääminen vuoden 2023 eduskuntavaaleissa

Keskusvaalilautakunta 17.11.2022 § 29

Valmistelija

Kaupunginlakimies Hannu Markkula:

Seuraavat yleiset vaalit ovat eduskuntavaalit, jotka toimitetaan sunnuntaina 2.4.2023. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 22. - 28.3.2023 ja ulkomailla 22. - 25.3.2023.

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakkoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Perustuslain 14 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Tämän nojalla kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivänä.

Oikeusministeriön 14.9.2022 antaman ohjekirjeen mukaan ennakkoäänestyspaikkoja määrättäessä on huomioitava, että äänestyspaikassa on voitava pitää riittävät turvavälit äänestämään tulleiden kesken. Ohjeen mukaan kuntien on syytä varautua siihen, että huhtikuun eduskuntavaalit voidaan joutua käymään tilantessa, jossa pandemia ei ole kokonaan hävinnyt ja tästä syystä kuntien on otettava huomioon kulloinenkin koronavirustilanne ja varauduttava siihen, että tilanne voi vaati samantaisia erityisjärjestelyjä, joita toteutettiin vuoden 2021 kuntavaaleissa ja vuoden 2022 aluevaaleissa.

Vaalivirkailijoita tulee rekrytoida riittävästi. Ennakkoäänestyspaikoissa resursseja tarvitaan esimerkiksi äänestäjän henkilöllisyyden tarkastukseen ja äänestyslipun antoon, äänestyksen vastaanottopisteisiin sekä jonojen ja turvavälien ohjaukseen. Vastaavasti vaalipäivän äänestyksessä vaalilautakuntien tulisi toimia lähtökohtaisesti siten, että lautakunnalla olisi valmius ottaa vastaan myös yksittäisiä ulkona tapahtuvia äänestyksiä päätösvaltaisessa kokoonpanossa (kolme jäsentä). Suositeltavaa onkin, että vaalilautakunnan varajäsenistä vähintään yksi olisi paikalla samaan aikaan kuin viisi varsinaista jäsentäkin. Kunnan tulee myös huolehtia siitä, että kotiäänestyksen vaalitoimitsijoita rekrytoidaan riittävästi ja että vaalitoimikuntia nimetään tarvittaessa useampia kuin yksi. Kaikkia tehtäviä varten on syytä rekrytoida myös varahenkilöitä.

Ääntenlaskenta, ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastus ja ehdokasasettelutehtävät tulee järjestää siten, että riittävät turvavälit voidaan näissäkin tehtävissä toteuttaa.

Oikeusministeriö seuraa epidemiatilannetta jatkuvasti yhteistyössä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa ja pitää kuntia ajan tasalla eduskuntavaalien valmisteluihin liittyen. Tarvittaessa ministeriö ja THL antavat kunnille erityiset terveysturvallisuusohjeet samaan tapaan kuin kuntavaaleissa ja aluevaaleissa.

Ennakkoäänestyspaikoissa on voitava pitää riittävät turvavälit äänestämään tulleiden kesken. Ennakkoäänestyspaikkoja tulisi perustaa riittävä määrä ja eri puolille kuntaa/kaupunkia, jotta äänestäjät jakautuisivat mahdollisimman tasaisesti eri paikkojen kesken, jolloin suuria ruuhkia ei syntyisi.

Ennakkoäänestyspaikat on syytä sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppoa tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Yksi hyvä tapa on sijoittaa ennakkoäänestyspaikkoja sinne, missä äänestäjien muutoinkin tiedetään liikkuvan. Kuitenkin myös taajamien ulkopuolella asuville on järjestettävä asianmukaiset ennakkoäänestysmahdollisuudet. Ennakkoäänestyspaikkojen esteettömyydestä on huolehdittava.

Ennakkoäänestyspaikan on sekä tiloiltaan että sijainniltaan sovittava tarkoitukseensa myös järjestyksenpidon kannalta. Mikäli ennakkoäänestyspaikka perustetaan esimerkiksi kauppakeskukseen, kunnan keskusvaalilautakunnan on tarvittaessa etukäteen oltava yhteydessä kauppakeskuksen johtoon ja varmistauduttava siitä, että ennakkoäänestys otetaan asianmukaisesti huomioon kauppakeskuksen muussa toiminnassa.

Ennakkoäänestystilan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti eli äänestäjän vaalisalaisuus, vaalivapaus ja vaalirauha turvaten (vaalilain 56 § 2 mom.). Tilaan tulee voida sijoittaa tarpeellinen määrä pisteitä, joissa tarkastetaan äänestäjän henkilöllisyys, annetaan äänestyslippu ja otetaan äänestys vastaan. Tilan tulee olla siten mitoitettu ja järjestetty, että ruuhkaa ja jonoja syntyy mahdollisimman vähän.

Vaalilain 48 §:n mukaan kunnanhallitus määrää myös ennakkoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat, kuitenkin niin, että ennakkoäänestyspaikka ei saa olla avoinna arkipäivisin ennen kello 8 eikä kello 20 jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen kello 9 eikä kello 18 jälkeen. Hyväksi havaittu käytäntö on, että ainakin ennakkoäänestyksen ajanjakson kahtena viimeisenä päivänä yleinen ennakkoäänestyspaikka pidetään avoinna kello 20 saakka.

Ennakkoäänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä samoina vaaleista toiseen. Näin edistetään sitä, että äänestäjät tietävät, missä äänestyspaikka on. Paikkojen lopettaminen tai siirtäminen taikka niiden vakiintuneiden aukioloaikojen muuttaminen ilman pakottavaa syytä saattaa aiheuttaa epätietoisuutta äänestäjien keskuudessa. Kunnan on tehokkaasti tiedotettava kunnan alueella olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista.

Vaalilain 9 §:n mukaan jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka. Vaalipäivänä äänestäjä voi äänestää vain sen äänestysalueen äänestyspaikassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kohdalleen.

Oikeusministeriön em. ohjekirjeen mukaan kunnanhallituksen tulee tehdä päätökset yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista molempien vaalien osalta hyvissä ajoin siten, että paikat voidaan merkitä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään (VAT) perjantaihin 13.1.2023 mennessä.

Päätösehdotus

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle määrättäväksi vuoden 2023 eduskuntavaalien yleisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi Rajalla - kauppakeskus ja kiertävä äänestysbussi seuraavan aikataulun mukaisesti sekä varsinaisen vaalipäivän 2.4.2023 äänestyspaikat seuraavasti:

EDUSKUNTAVAALIT

ENNAKKOÄÄNESTYS

Äänestyspaikka Käyntiosoite	Päivät	Aika
Kiinteä äänestyspaikka		
Rajalla -kauppakeskus, Länsiranta 10 95400 TORNIO	22.-24.3.2023	09.00 - 19.00
	25.3.2023	10.00 - 18.00
	26.3.2023	11.00 - 18.00
	27.-28.3.2023	09.00 - 20.00

Äänestysbussi

Käyntiosoite	Päivät	Aika (kirjastoauto)
Korpikylä ent. Juntin kauppa Jokivarrentie 3626, 95540 TORNIO	22.3.2023	10.00-11.00
Palovaara ent. Palovaaran koulu Palovaarantie 928, 95530 TORNIO	22.3.2023	11.30-12.15
Aapajärvi Aapajärven ja Palovaaran tien risteys (Itäpää) Aapajärventie 1078 95530 TORNIO	22.3.2023	12.45-13.15
Aapajärvi ent. Aapajärven koulu Aapajärventie 685 95530 TORNIO	22.3.2023	13.30-14.00
Karunki K-Market Ruoka-Aitta Jokivarrentie 2473 95530 TORNIO	22.3.2023	15.00-17.00
Aapajoki Aapajoen Kylätalo Aapajoentie 350 95560 TORNIO	22.3.2023	17.30-18.30
Kukkola Kalaliike Haavi Jokivarrentie 1677 95520 TORNIO	22.3.2023	19.00-20.00
Vojakkala K-Market Timpantori Jokivarrentie 810 95500 TORNIO	23.3.2023	10.00-11.30
Yliliiakka Paakkolantien ja Äijähuhdantien risteys Äijähuhdantie 1	23.3.2023	12.00-13.30

95500 TORNIO

Kantojärvi	Kantojärven Kylätalo Kantojärventie 105 95590 TORNIO	23.3.2023	14.00-14.45
Sattajärvi	Sattajärven Kylätalo Sihtuunantie 795 95590 TORNIO	23.3.2023	15.45-16.45
Arpela	Seurakuntakoti Keskustie 20 95590 TORNIO	23.3.2023	17.15-20.00
Liakka	ent. Liakan koulu Liakantie 444 95460 TORNIO	24.3.2023	10.00-11.00
Lautamaa	Honkapirtti Lautamaantie 1243 95590 TORNIO	24.3.2023	12.00-13.30
Ruottala	Herajärven piha Ruottalantie 90 94460 TORNIO	24.3.2023	14.00-15.00
Kiviranta	Liikekeskus Isopalontie 11 95410 TORNIO	24.3.2023	16.00-20.00
Kaakamo	ent. Tornion OP:n liikekeskus Vanha Alapääntie 1 94430 TORNIO	25.3.2023	11.00-12.30
Kaakamo	Kaakamon Napakymppi Laivaniementie 815 94430 TORNIO	25.3.2023	13.00-14.00
Kyläjoki	Kyläjoen koulu Laivaniementie 36 95440 TORNIO	25.3.2023	14.30-16.00
Luotomäki	Tokmanni Teollisuuskatu 14 95420 TORNIO	26.3.2023	11.00-16.00
Puuluoto	Puuluodon urheilukeskus Ruonajärventie 172 95420 TORNIO	27.3.2023	10.00-11.00
Kokkokangas	K-Market Kirsikka Holmantie 2 95450 TORNIO	27.3.2023	12.00-14.30
Luotomäki	Kamux Tornio Kemintie 54 95420 TORNIO	27.3.2023	15.00-20.00

Suensaari Kauppakatu 35 28.3.2023 11.00-13.00

Torppi Prisma Tornio
Oikokatu 1
95420 TORNIO 28.3.2023 13.30-17.00

VARSINAINEN VAALIPÄIVÄ

Äänestysalue	Äänestyspaikka	Osoite
001 Suensaari	Rajalla -kauppakeskus	Länsiranta 10 95400 TORNIO
002 Pudas	Putaan koulu	Hannulankatu 7 95420 TORNIO
003 Kokkokangas	Kokkokankaan koulu	Holmantie 21 95450 TORNIO
004 Kiviranta	Kivirannan koulu	Tapiolantie 8 95410 TORNIO
005 Raumo	Raumon koulu	Raumontie 100 95420 TORNIO
006 Kaakamo	Kaakamon koulu	Laivaniementie 079 94430 TORNIO
007 Vojakkala	Vojakkalan nuorisoseuran talo	Oravaisensaarenti 16 95500 TORNIO
008 Arpela	Arpelan koulu	Arpelantie 200 95590 TORNIO
009 Karunki	Karungin koulu	Jokivarrentie 2369 95530 TORNIO

Päätös

Hyväksyttiin siten tarkennettuna, että 28.3.2023 klo 11-13 osoitteessa Kauppakatu 35 äänestysauto pysähtyy bussipysäkillä ja kyseisen pysäkin osoitteeseen lisätään 95400 Tornio.

KH 20.12.2022 § 479
2712/00.00.00.01/2022

Valmistelija

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus

Hyväksytään keskusvaalilautakunnan esitys vuoden 2023 eduskuntavaalien yleisiksi ennakoäänestyspaikoiksi Rajalla-kauppakeskus ja kiertävä äänestysbussi keskusvaalilautakunnan hyväksymän aikataulun mukaisesti

sekä varsinaisen vaalipäivän 2.4.2023 äänestyspaikat
keskusvaalilautakunnan esityksen mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.
